

Zaaknummer 2013-1052

28 augustus 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mevrouw mr. S.S. van Gijn,

tegen:

[naam 1],
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 1,
priester in het bisdom Haarlem-Amsterdam

[naam 2],
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 2,
priester in het bisdom Haarlem-Amsterdam

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 juni 2014.

Op 24 september 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam] van het bisdom Haarlem-Amsterdam.

Op 13 januari 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen. Zij heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mevrouw mr. S.S. van Gijn.
Voorts was aanwezig [naam], partner van klagster.

Namens het bisdom is verschenen [naam] van het bisdom Haarlem-Amsterdam.

Ter zitting is besloten de beslissing in deze klacht aan te houden, ten einde te bezien of mediation tussen klaagster en het bisdom een mogelijkheid is.

Op 20 januari 2015 is een brief binnengekomen van [naam], vice-kanselier van het bisdom Haarlem-Amsterdam, inhoudende dat de bisschop onvoldoende redenen ziet om een traject van mediation in te gaan. Wel heeft er vervolgens in het kader van artikel 7 van de Procedure tussen partijen nog een gesprek plaatsgevonden onder leiding van de voorzitter.

2. De klacht

2.1. De eerste zes jaar van het leven van klaagster behoorde het gezin [achternaam] tot de [kerk] (R.K.) te [plaats]. Na haar zesde jaar is het gezin verhuisd en behoorde het gezin tot de [kerk] te [plaats].

Klaagster wil melding maken van seksueel misbruik in beide parochies. Het gebeurde eind jaren vijftig en in de jaren zestig. De priester die destijds verbonden was aan eerst de [kerk] en later in de [kerk] is aangeklaagde 1. De andere, eveneens een kapelaan bij de [kerk], is aangeklaagde 2.

Klaagster was nog erg jong toen het misbruik plaatsvond in de [kerk]. Klaagster heeft daar slechts flarden van herinneringen aan.

Meerdere keren werd klaagster naar de [kerk] gebracht door haar vader, alwaar zij door meerdere mensen werd verkracht. Ook werd klaagster bedreigd met de dood als zij het aan anderen zou vertellen. Deze mensen kwamen in een groep, vanuit een ruimte in de kerk, binnen in het gedeelte waar ook de kerkdiensten gehouden werden. Ze neurieden een monotoon geluid en liepen achter elkaar. Ze hadden bruine pijen aan met een kap op het hoofd.

Deze groep mensen kleepte klaagster uit en legde haar op het altaar. Ze liepen rondjes rond het altaar en neurieden. Een aantal van hen verkrachtte klaagster om de beurt.

Daarna liepen ze al neuriënd weg en kwam er een vrouw naar klaagster om haar met een doekje schoon te maken en klaagster aan te kleden. Klaagsters vader stond dan al klaar om met haar naar huis te gaan. Klaagster moest dan achterop de fiets. Als klaagster mazzel had was er een kussentje waarop zij kon zitten waardoor de pijn iets minder was dan als er geen kussentje was om op te zitten.

Klaagsters vader betrok haar [familieleden] bij het misbruik. Zij moesten mee naar de kerk en moesten soms meedoen met het misbruik. Wie de andere daders waren heeft klaagster niet goed voor ogen. De doodsdreigementen waren zo angstig dat in klaagsters herinneringen de gezichten vaag zijn als een soort masker dat ze droegen. En misschien droegen ze ook een masker om niet herkend te worden. Klaagster herinnert zich geuren, ogen, lippen, woorden en andere geluiden van de daders en de pijn, angst.

Over welke periode precies en hoe vaak het is gebeurd weet klaagster niet meer.

2.2. Het doet klaagster nog steeds pijn en maakt haar nog steeds verdrietig. Klaagster heeft er nog steeds zo'n last van. Het heeft grote invloed op haar leven gehad.

2.3. Klaagster wil deze melding doen zodat er duidelijkheid komt wat er allemaal is gebeurd.

3. Het verweer

Aangeklaagden zijn overleden en kunnen geen weerwoord geven.

[naam], pr, vice-kanselier van het bisdom Haarlem-Amsterdam heeft namens het bisdom een schriftelijke reactie gegeven op de klacht. Daarin wordt onder meer het volgende gesteld:

In het klaagschrift wordt vastgesteld dat beide aangeklaagden werkzaam waren in de parochies waar het misbruik zich zou hebben afgespeeld. Nergens in het klaagschrift, noch in de bijlagen, blijkt welk misbruik door hen zou zijn begaan. Klaagster schrijft in haar beschrijving van het misbruik dat het in een kerkgebouw heeft plaatsgevonden, en dat zij zich, naast haar vader en [familieleden], de anderen die haar misbruikt zouden hebben, niet herinnert.

Overigens moet opgemerkt worden dat ook wanneer maar een klein gedeelte van het misbruik dat klaagster beschrijft plaatsgevonden zou hebben, dit zondermeer verschrikkelijk en onvoorstelbaar genoemd kan worden, en ongetwijfeld een vernietigend effect op het leven van haar als opgroeiend kind zal hebben gehad.

4. De beoordeling

- 4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.
- 4.3. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat de klacht van een klager wordt gesteund door andere feiten en omstandigheden op grond waarvan het voor een objectieve buitenstaander aannemelijk wordt dat een aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik.
- 4.4. De Klachtencommissie stelt vast dat uit het klaagschrift van klaagster naar voren komt dat zij weliswaar weet dat haar vader haar [familieleden] betrok bij het seksuele misbruik, maar dat zij niet goed voor ogen heeft wie de andere daders waren.

Ter zitting van de Klachtencommissie heeft klaagster in alle oprechtheid opnieuw aangegeven dat het juist is dat zij, zeker wat betreft het misbruik in de [kerk], maar ook het seksueel misbruik in de [kerk], de daders van het misbruik niet heeft herkend. Klaagster heeft zelf geen namen genoemd van de daders. Die herinnert zij zich namelijk niet. De namen van deze aangeklaagden zijn door haar genoemd omdat zij in die kerk werkzaam waren.

- 4.5. De Klachtencommissie heeft derhalve moeten vaststellen dat ten aanzien van het

gestelde seksueel misbruik niet voldoende feiten en omstandigheden zijn gebleken die aannemelijk maken dat deze aangeklaagden degenen zijn die klaagster seksueel hebben misbruikt. Dat brengt mee dat de Klachtencommissie - hoe oprecht en authentiek klaagsters verhaal ook op haar is overgekomen - de kerkelijk gezagsdrager niet kan adviseren de klacht gegrond te verklaren.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van het bisdom Haarlem-Amsterdam de klacht tegen aangeklaagden 1 en 2 niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 28 augustus 2015 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, dr. P.J.A. van Panhuis en zuster J.G.M. Verwijs, O. Praem, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.